

ლიტერატურული გაზეთი

№4(188) 24 თებერვალი - 9 მარტი 2017

ბამონის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

პოეზია

- კატო ჯავახიშვილი
- სოსო მეშველიანი
- თამთა დოლიძე
- მაია წიქარიშვილი

გივი ალხაზიშვილი

ვინც სიკვდილს მალავს

მათ არ იციან, რომ მკვდარი ხარ და ესალმები, უღიმი კიდეც, გაძვალეხულს მალავ კიდურებს, რომ მოსასხამში არ გამოჩნდეს თვალშესავლები ჩონჩხი, რომელიც ხალხის თვალში გაგაბითურებს.

შენ ვალი დაგრჩა მეგობრების და საკულუხო ღვინოს რომ ზიდავ მოწნულათი – შენი ძვლებია, ყველას უღიმი და ამჟღავნებ ცრუ სიგულუხვეს მანამდე, ვიდრე დროებანი შეიცვლებიან.

წაიბორძიკებ და შემკრთალი ტოვებ დერეფანს, ძვლების დამალვა, ალბათ, სხვა რამ, არც გინატრია, ესაა შენთვის ერთადერთი ბედნიერება, რომ უახლოეს სავარძლამდე ჩონჩხმა გათრია.

მეც ხომ მკვდარი ვარ, ზოგჯერ ღვინო გამაალალებს, სხვებიც თავის ძვლებს დაათრევენ ძველი ტომრებით, ან მე რა მინდა, ან რა უნდათ ამ ჩემანალებს, სასაფლაოდან მოვლენილი ჩვენ ვართ მსტოვრები,

რომ შევესიეთ ამ ძველ ქალაქს და ჩვენს დაქალთან ვთამაშობთ ცოცხლებს, უფრო ზუსტად სიცოცხლობანას, სადღაა გული, გაიღია და გადაქანდა და ბოლო სიტყვა უტყუარმა ცრემლმა მობანა.

ავაჩხრიალოთ ძვლები ერთად, კიდევ გადავკრათ, რომ წყლადქცეული ჩვენი სისხლი იქცეს წარაფად, ჩვენ არარსებულ თვალზე გვიყვარს ბინდის გადაკვრა და არარსებულ სიცოცხლისთვის დავიდარაბა.

შენი იმიჯის გაფრთხილება უნდა იცოდე, რათა ერთბაშად არ დაკარგო ყველა ტიტული, შენ სიკვდილს მალავ, სხვა მკვდრებმა რომ არ შეგიცოდონ და შავ პიჯაკში განისვენებ, როგორც ფიტული.

VIII-IX

რახანშია

თამარ კვარაცხელია

- ოლდოს შაქსლიზე
- თანამედროვე დრამატურგიაზე
- ხალიდ ჰოსეინიზე
- ჯონ სტაინბეკზე

გია ჯოხაძე
როსტომ ჩხეიძეზე

ნონა კუპრეიშვილი
ნინო ხარატიშვილზე

მრავალი მაგიდა

- მოდერნიზმი და პოსტმოდერნიზმი ისტორიულ-პოლიტიკურ ქრილში
 - მაღალი მოდერნიზმის ხანა დასავლეთსა და საქართველოში
- მოდერნიზმისა და პოსტმოდერნიზმის ძირითადი პრინციპები
 - პოსტმოდერნისტული ტენდენციები საბჭოთა პერიოდის კულტურულ-სახელოვნებო სივრცეში
 - ახალი ტალღა პოსტსაბჭოთა პერიოდის ლიტერატურაში
 - პოსტ-პოსტმოდერნიზმის ახალი პორიზონტები

ზურაბ ქარუმიძე, ჰანტა ჩხეიძე, კოკა ბრეგაძე, თამარ იაშვილი

პარალელი

გია არგანაშვილი

თარგმანი

კატი დადეშქელიანი

X-XIII

შუახნის გოგოს ამაზი

1) ცნობა

მინდა, გაცნობოთ:

ჩვენ დავიბადეთ გოგოებად. ეს არც გვინდოდა, არც არ გვინდოდა, არც რამ ვიცოდით. ჩვენ გვქონდა მხოლოდ გათხოვების უპირობობა და ხელისგულის ხაზებიდან საფუარით ამოსული ერთი ცხოვრება, გაცემული, როგორც ავანსი, —

გასხვისების ხელშეკრულებით. ჩვენ გვქონდა ეზო და თამაში „რეზინობანა“ და ხშირად, როცა მუხლებიდან სისხლი გვდიოდა,

გვეუბნებოდნენ, რომ ეს გოგოს არ ეკადრება, რომ გოგომ უნდა პირდაპირ და სწორად იაროს, რომ სახლში დროზე ცოტა ადრე უნდა მოვიდეს და რომ გოგოებს ეკრძალებათ ღამის ქალაქი თავისი ბნელი და საშიში მოსახვევებით. ჩვენზე ზრუნავდნენ ძმები, მათი მეგობრები, ან სულაც გარე ბიძაშვილები. ყველას, ვისაც არ ეზარებოდა, ჰქონდა უფლება ჩვენს საცვლებში ურცხვად ჩახედვის. არ გვქონდა ბინა, რადგან ბინა ბიჭის ხვედრია და ერთი ღამის სიყვარულით გასხვისებულებს წლებიდან წლებში გადაგვქონდა მათი სარეცხი: ქმრების, შვილების, მამების, გარე ბიძაშვილების.

იქნება მაშინ, როცა აშიშინდნენ ტაფები და აზუზუნდნენ ქარები და წყალმეტი გოგრასავით ჩაიხარშა მათში საყოფაცხოვრებო ყოველდღიურობა, იქნება მაშინ, როცა ატირდნენ სანოვარები და ძირგამოცლილი სასადილო მაგიდები და სანოლის ქვეშ შევარდნილი ლანჩგამოვარდნილი ბავშვის ფეხსაცმელები სკოლისკენ გაიქცნენ და როცა თოვლმა გადაწყვიტა არმოსვლა და სიყვარული გახდა ისეთი ამაზრზენად ცხადი, რომ დედებმა საშვილოსნოები გამოიღეს და თავიანთი კაცების ამბები კრიალოსანზე ჩამომარცვლეს, კლიტორმოჭრილმა გოგოებმა კი შვილები სხვის ცხოვრებას გაუჩინეს, რომ ბავშვობისას ნატკენი მუხლებით საკუთარი სანოლი ოთახების გაუნიავებელ მტკვრზე დამდგარიყვენ და ეთქვათ:

იქნება ვამბობ: ეს ცხრათვისხელა მოლოდინი. და უცებ კაბა. რუშინი ან სულაც სადა ბაფთა თმაზე — ნითელი ჟოლო. იქნება ვამბობ: რა ძნელია, რომ წვიმა მთელი ღამით შეკავდა ცაში და ბოლოს ინება და სახურავის კიდიდან ჟონავს. იქნება ვიცი: მოლოდინით დაღლილი და თავდახრით მჯდომი ეს დარცხვინილი დედაჩემი გულის მხარეს, ხალათში მძალავს და სიძველისგან გადაცრეცილ, სულ უბრალო თუნუქის ჯამში ჩასხმული ჩემი წილი ფაფა ვალია თითქოს, რომელსაც ღამე-ნათევი და უძეო ქალი, საკუთარ ოჯახს სხივანაკლული თვალებით უხდის და მერე, როცა დაიძრება სახლისკენ ქმარი და მერე, როცა დააკლდება მარტილი სადილს და მერე, როცა ვინრომენჯა სხეულის გამო დანიშნულ თვალებს სხვა ქალების ცხოვრებას უცვლის, იქნება ვამბობ: ეს ნელმოხრილი დედაჩემი და გარეთ ღამე. იქნება ვიცი: ეს თვალდათხრილი მამაჩემი და ღამით ქარი.

უკვე გაცნობთ:

ჩვენ დავიბადეთ გოგოებად. ეს არც გვინდოდა, არც არ გვინდოდა, არც რამ ვიცოდით. ჩვენ გვჭირს მდედრების უპირობო თავისუფლება და ეს ცხოვრება გაცემული, თითქოს ავანსად: ქმრებისთვის, ძმისთვის, მამისთვის, გარე ბიძაშვილისთვის, ხელშეკრულების პირობებით არ იზომება.

ჩვენ შეგვიძლია გავიაროთ ფეხის არევით, ქუდით, კაშნეთი, ლანჩინი ფეხსაცმელებით. ჩვენ შეგვიძლია საყვარელი ღამის ქალაქი მოვსინჯოთ ბნელი და საშიში მოსახვევებით. ჩვენ შეგვიძლია ვიყოთ ის, ვინც ვართ, ან არა ანდა უბრალოდ არავისგან გვინდოდეს საზრდო. იქნება ვამბობ: სამომავლოდ ამ გულს გაზარებ. იქნება მინდა: სამომავლოდ გულში გამზარდო.

და იქნებ მაშინ, როცა სამოყვარულო კამერით გადაღებულ სიყვარულს თოვლი დაფარავს და ჩვენი ბაფთებჩანწული ნანაყვებიდან რიგ-რიგობით გამოძვრებიან ტანდამძიმებული საშინაო დავალებები, რომლებიც ჩვენ ვერ, ან არ შევასრულეთ, და ჩვენი დედების განყალბებული საშვილოსნოებიდან გამოვძვრებით ჩვენ: თოჯინის კაბებში გამოწყობილი „უოლოები“, რომელიც ისეთი ტკბილი ჩასაკბენია... იქნება მაშინ, როცა ჩვენი შვილების ფეხსაცმელები სკოლისკენ გაიქცვიან და გახეხილი ქვაბებითა და კარისკენ თვალბმობი ქვეყნული ღვეზელებით

ტანისამოსგაუხდლები ლოგინზე მივეგდებით, რომ წინა ღამის გაციებული ზენრებიდან საკუთარი თავი დავიბრუნოთ, ჩვენ, ვინც ვთქვით, რომ: ეს დაბადებაა, სადაც არ გვეძინება. ეს დაბადებაა, სადაც გვეძლება. ეს დაბადებაა, სადაც ვცხოვრობთ, სადაც დავეცით და მუხლებგადატყავებულეები წამოვხვით, სადაც შევძელით და საკუთარ ცხოვრებებს გავექეცით, საიდანაც გაუხეხავი ტაფები და ფხვნილშერჩენილი სარეცხი მოგვდევს ჩვენ, ვინც დავიბადეთ გოგოებად, — და არც გვინდოდა, არც არ გვინდოდა, ეს არც ვიცოდით, მინდა გაცნობოთ:

რომ დაბადება გადაიდო. ჯერ ნაგავია გასატანი: ქმრების, შვილების, მამების, გარე ბიძაშვილების.

2) ამბავი

მე შუახნის ქალი ვარ. კედლებით, დუტის ქურთუკით და გაჩეჩილი თმით. სანამ იმას გავიგებდი, რომ შუახნის ქალი ვიყავი, მანამდე გოგოს ვგავდი. კედლებით, დუტის ქურთუკით და გაჩეჩილი თმით. მას შემდეგ, რაც გავიგე, რომ შუახნის ქალი ვარ, ვეცადე მესუნთქა დარბაისლურად და შემომდგარიყავი მრავალსართულიან შენობებზე და დამეფარცხნა თმა და შემეკრა კოსა, ვითარცა ეს კეთილშობილ მანდილოსნებს სჩვევიათ და დამებურცა ტუჩები, რამეთუ ესთეტიურ არს ცხოვრება ქალისა, მით უფრო შუახნისა და მით უფრო პოეტისა, და მით უფრო თუ ესთეტიკა არის კიდევც არსი ცხოვრებისა ჩვენი და მით უფრო თუ ოცდამეერთე საუკუნის პოეტი ცხოვრობს სარდაფში, სადაც მზე არასდროს შემოდის.

მზე კი ნაოჭებისთვის ცუდია, აჩენს. მაგრამ სანამ იმას გავიგებდი, რომ შუახნისა მოვიყარე, ცხოვრების შუამდე გავედი, თუ ის გამოვიდა ჩემ შუაგულში, თუ როგორცაა, გულამოვარდნილი სიყვარულის მჯეროდა. დავრბოდი ამოვარდნილი გულით და როცა ეგრეთნოდებულ საგულეში ვაბრუნებდი, რატომღაც იმხელაზე იყო გაზრდილი, არ ეტეოდა. მე კი ვთავსდებოდი, სხვის გულეში, სხვის ცხოვრებებში, თქვენ წარმოიდგინეთ პრობლემებშიც, კი. უპრობლემოდ.

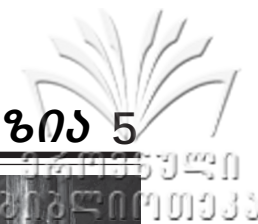
მანამ იმას მივხვდებოდი, რომ თმა უნდა შემეღებოდა, რადგან უადგილოდ გამოჩრილი უცნაური არსება — ჭალარა, ჩემს აღმატებულ შესახედაობას არაფრით ესადაგებოდა, დღე-ღამე არ მეყო და 4-საათიანი ძილის ანაბარა დარჩენილმა, უძილობა უამრავი შოკოლადით ამოვავსე. იმ ლოგიკით, რომ „კარგი“ ადამიანი, რაც შეიძლება „ბევრი“ უნდა იყოს. მას შემდეგ, რაც „გავბევრდი“, ჩემი ღამეების მეგობარი — მაგიდა შოკოლადის ქალაღებით ივსება და დილით, როცა ნახევრადგაღვიძებული ტანის სანამებლად გაჩეჩილი მადვიდარა შავ, გაბურძენულ თავს ბალიშიანად ქუჩისკენ მიარბენინებს, ჩემ თავს თვალს ვარიდებ. ამ დროს მულტფილმის გმირი ვარ, შეგიძლიათ თქვენც გაიცინოთ, არ მეწყინება.

მანამ შუახნობამდე მოვიდოდი, სულ მეგონა, რომ ადამიანები ერთმანეთის ცხოვრებაში თანაზიარობისთვის ჩნდებიან და მხოლოდ შუა ასაკში მივხვდი, რომ წლების ნაცნობობა სულ არ გულისხმობს, გცნობდნენ, ამიტომ ხანმომატებულმა ჩემი გულისმიერი დარდები საკუთარ თავს და ერთი-ორ ასეთსავე მულტფილმის გმირს ვანდე და აღარავისგან არაფერი მოვითხოვე. ასე უფრო მარტივი იყო.

მანამ თავს ხანმომატებულს დავარქმევდი, ვფიქრობდი, რომ არჩევანის უფლება მქონდა: ან უნდა მეცხოვრა და ან — არ უნდა მეცხოვრა, შუაში იყო დიდი არაფერი, მაგრამ ცერებზე დამდგარმა შუბლის ნაოჭმა მიმანიშნა, რომ უნდა მეცხოვრა, ან — არ არსებობს, უნდა მეცხოვრა შუალედურად და ნიშანდობლივად მყვარებოდა სამშობლო, ან — ამბავი მასზე მაინც. მოვთავსებულიყავი მის პრობლემებში, ან მის პრობლემებს გარეთ დამეძინა. ეს მოცემულობა მომეწონა, შემეძლო თვალი მომეხუჭა, ხანდახან მაინც.

და როცა ყველა პასუხისმგებლობა ერთად დავიჭირე საგრძნობლად ძალაგამოლეულ მუჭში და როცა ყველა ქალაქური ნაგავსაყრელი გადავქექე იმის მოლოდინით, რომ სადმე, ადამიანურ დაცემებსა და სისუსტეებში საკუთარ თავს ამოვქექავდი, და როცა ყველა ხმელეთი ერთად მოიყარა და აღარსად იყო ადგილი განსაბანად და როცა დარჩა ცხოვრება, მხოლოდ ცხოვრებისა და ჩემს ამარა და როცა სისუსტე გახდა მიუტყვებელი ფუფუნება და როცა როგორც იქნა შუახნისა გავიზარდე, ვიფიქრე:

რადგან „ხან“ მეტი და „ხან“ ნაკლები ცხოვრება სადღაც შუაში გაიჩხირა, შემიძლია მქონდეს არჩევანი და არ შემოვდგე მრავალსართულიან შენობებზე და არ შევიკრა კოსა და არ დავიბურცო ტუჩები, შემიძლია მოვთავსდე ან არ მოვთავსდე სხვების პრობლემებში ან სულაც, ავირჩიო სიმშვიდე და მონყენილობა, ანდა ვიცხოვრო ეიფორიაში და ქაოსში, მოკლედ, ბევრი რამე შემიძლია, იმის გარდა, რომ ვიყო შუახნის ქალი, ამიტომ მე შუახნის გოგო ვარ. კედლებით, დუტის ქურთუკით და გაჩეჩილი თმით.

სიბერა

უსირცხვილოდ უნდა დავბერდე.
დაკბენილი ტანი ჭიაყელასავით გაწველო
და ნაოჭებში ჩვეულებრივი დღეები ჩაიწვინო.
როგორც ლოგინში იწვევენ ხოლმე შიშველ სხეულს,
როგორც ლოგინში იციან ხოლმე
ერთმანეთის კანზე მონარჩენი დედამინის ლოკვა,
როგორც ლოგინში იციან ხოლმე
გარდაუვალი სიკვდილი
და გარდამავალი მონატრება.
ყველა ტკივილის გამო უნდა დავბერდე.
ბებერი გულით სიცოცხლე უნდა მოვიხადო
და დღეების ზამთარში
ძარღვებდაბერილი ჩირებით — ჩემი თითებით
კომპის კომპოტი მოვადულო.
მერე შეგვიძლია ძვლები გავცვალოთ.
ცხოვრებისგულსართიან კარამელებზე
ნარდი ვითამაშოთ,
ან შეგვიძლია დავენეთ და ჭერში თვალები შევანყოთ
და ჩუმად,
ძალიან ჩუმად დამისველდეს წელსქვევით კაბა,
მონღაჩული კაბა
გაზაფხულგამოვლილი კაბა, —
ვითომ წყალი გადამესხა,
ვითომ მდინარე გადმოგორდა ჩემი ტანიდან.
მოსალოდნელად უნდა დავბერდე.
წვეტიანი იდაყვიებიდან
ნაქურდალი ყვავილები ამოვზარდო
და თვალბდახურული ორმოებით
სიყვარული მოვიგონო.
როგორც ბებრებმა იციან ხოლმე გაზაფხულის ლოდინი
მზისკენ ნახევრადჩაძინებულსახეებშიშვერილებმა,
როგორც ბებრებმა იციან ხოლმე
თვალეების წარსულში წასვლა
და ამ წარსულში თვლენა და თვლენა და ამ თვლენაში
სერიანების გასწვრივ გასული დღეებიდან გადმოსვლა
და ამ გადმოსვლაში უხერხული ფშვინვა და ფიქრი,
რომ ცხოვრება იწყება
მათი გამომშრალი სხეულებიდან და
მათი სამომავლო წარსულებიდან და
მათი უხერხული სიბერიდან იწყება და
მათი მოლოდინიდან და
ნახევრადგათენებული ღამეებიდან და
შენ კი, უნდა შემპირდე,
რომ უსირცხვილო იქნება ამ ცხოვრების დანყება
და უსირცხვილო იქნება სიბერეც,
რომელიც ჩემს თავს აუცილებლად უნდა მოვუგონო
უხერხული ახალგაზრდობის გადასარჩენად.

სოსო
მეშველიანი

პირველი თოვლი

არსად ჩიტის ხმა,
არც რამ ჩქამი, ან შეძახილი,
დღე არის მეტად უღიმღამო, კაემნის მგვრელი.
რაც ტვერებიდან განიავდა სუნი ნახირის,
ეკლებს შერჩენილ კურდღლის ბენვს
თუ დაყნოსავს მგელი.

იქ, სადაც თოვლქვეშ ნაბლი ყრია,
ჯერაც გაუხრწნელ
ფოთლებში.
მინის მსუყე სუნი, თავბრუდამხვევი,
მაჩვენებს დინგით ამოთხრილი პატარა ორმო
ან რალაც თხრილი, ნადორბლარი, ჯერ ისევე თბილი
რალაცის იმედს რომ გაუჩენს დამშეულ ნადირს.
ძალიან ფრთხილად გადაეგლო დათოვლილ ბილიკს,
სოფლის გარშემო ასე წრეზე ყმუის და დადის.

ეზოში ქათმებს აპურებს და ვით შარშან, წელსაც,
სისხლს უშრობს ქორი, ასე გარჯით სხეულ დაბეჭილს,
მეც განტვირთვისთვის ვჯდები ხოლმე ამ ძველ კაფეში,
განცალკეებით, არა ღვინოს, ფორთოხლის წვენს ვსვამ.

აქ უკვე ცივა, იწურება რადგან ენკენის
თვე და წვიმს, სულ წვიმს, ამ ზღვისპირა ქალაქში ახლა
მიმოდის ხალხი, ზის, არ აგდებს არავინ ძალღად

მათხოვარს, იქვე ვიტრინასთან დგას მანეკენი,
უცველ პოზაში (მოვიხელთე ფიქრებში, მაგრამ
სანყალი ქალი ამ ქაოსშიც უმაღლე გაქრა).

თოფმა იჭექა,
აიშალა გუნდი ჩხართვების,
უცვებ გამიშვლდა მოქანავე კაკლის კენწერო —
ულამაზესი წყვილი ფრთა ჩანს, თოვლში ჩაფლული.

ზამთრის მიწურული

იქ, სადაც სქელი ქარაგოზი*
ფარავს კლდოვან ტევრს,
ვზივარ რბილ ქვაზე,
ფერხქვეშაც ვგრძნობ სირბილეს, იქვე,
გაარხილებულ** თოვლზე
უფრო მყარად დგას ძალღი,
მალა ანეულ კუდს რომ ასე რიტმულად იქნეს.
ნაძვის ქერქიდან წყალი წვეთავს,
მინამდე დახრილ
ტოტებზე ქარი გამოაშრობს
წინებს და გირჩებს,
მალალ ბუჩქებქვეშ
შაში ქეკავს თავგების დახრულ
თხილის ნაჭუჭებს,
გამუდმებით რალაცას ეძებს...
რბილ ქვაზე ვზივარ,
გაქვავებულ თოვლზე დგას ძალღი,
მიშტერებული ქარით ოდნავ შერხეულ ძეძებს.

*ქარაგოზი — ლოდზე (ქვაზე) მოკიდებული მონითალო ან ლიანაცრისფერი ხავსი.
** არხილი — თუცა შემბალი თოვლის ზედაპირი შეყინა, ეწოდება ბზარი.

შიშხილი

ძალიან მომშივდა, მეგობარო,
იცი, ეს რა სასწაული განცდაა?
იცი, ეს რა ბედნიერი შიმშილია?
თითებითაც გრძნობ პურის გემოს,
როცა ხელებს აფათურებ ზურგჩანთაში,
ვებერეთელა ცაცხვის ქვეშ.
ჯერ წყალს გამოივლებ,
თივის მტვერს გამოირეცხავ პირიდან,
შემდეგ
პურის ბზარში შეპარულ ჭიანჭველებს გადმოფერთხავ,
ბუერის ფოთოლში გახვეულ ყველს დანვები
და...
იცი, ეს რა სასწაული განცდაა?
იცი, ეს რა ბედნიერი შიმშილია?

წმინდა ხე

„რამეთუ არა არს ხე კეთილი,
რომელმან გამოიღოს ნაყოფი ხენეში“.
ლუკა

ეს რა უშნო ხეა, არაფრის მსგავსი,
უქლოროფილო ფოთლებით,
ნაავადმყოფარი,
რალაცნაირი უფორმო ჩრდილით,
ერთი სიტყვით — რა საყვარლად მახინჯია.
რატომღაც ასე მოხდა,
ჯერ ეს ხე იდგა
და მერე გაჩნდა სოფელი,
სადაც მე ვცხოვრობ,
სადაც პაპაჩემი დაიბადა.
ამ კაკლის ხემდეც იყო თურმე მცირე სოფელი,
უსახელო და სულ სხვა ხალხით დასახლებული
(ასე ამბობენ, იმონებენ ჟანგიან ცულებს
რომელიც გუთანს ამოყვა, ან, ბარს მესაფლავის).
შეხორცებული კაკლის ფულუროც
დღემდე ინახავს თურმე მათ ხსოვნას,
რომელიღაც თვის, მხოლოდ ჟამსა ახალმთვარობის,
თუ ყურს მიადებ, ხის შიგნიდან ჩურჩულიც ისმის.
ხელის კანკალით ამაგრებენ, დამაშრულ ქერქზე,
სანთლებს, რომლითაც აცილებენ სულებს სახლიდან.
ეს კაკლის ხეა,
ვერ აღმართავ ამ ხეზე ნაჯახს,
თუნდაც ხენეში, სულ ჩრდილავდეს ყანას, თუ ბოსტანს.
მხოლოდ მასავით უნაყოფო გლეხი თუ მოჭრის,
მხოლოდ მას ძალუძს...
ეს წმინდა ხეა,
წმინდა ხეა, კაკლის ხე, ჩვენთვის.

*ხენეში — ხენეში მინა — მწირი მინა. ხენეში ხე — უნაყოფო ხე.

სონეტი

რომელიც მიწოდდა ღვინისთვის მიიქცნა

ინვიტებს (არც ეს დღე იქნება გამონაკლისი),
ჩამოსხმებიან თოლიები გრძელ მკლავზე ამნის,
ქალაქი თითქოს უფრო შფოთავს, როდესაც არ წვიმს,
კაფეში ვზივარ, ის კი, ალბათ ახლა კაკლის წინ

უბრალოების სულმა შეძლო შენი შენახვა, მხოლოდ უბრალო სიტყვით ვაღწევ, სადაც შენახარ.

ახალ სიცოცხლეს ვინცე ხანდახან, აღარ მომბეზრდა ბლევის თამაში, თუმცა, არ ვიცი, სად ვარ, სადახარ, ვიღვიძებ რომელ ეპისტემაში. გაურკვეველობის ფარულ მოლოდინს ვწყინდები, ზოგჯერ, სულ აღარ მომდევს და ამქვეყნიურ ბოლობოლოთი — ისევ მივყვები სულს საღამომდე. ვინ დამაყენა ღამის დარაჯად, საქმის გამრჩევად და მეტავალყურედ, რას გამომიჩენს, რაც აღარაჩანს, ღამე მეთალხე თუ მეთალხურე?! მოვა წუთი და ცაში წამიყვანს, გულს შევეუძახებ, ძმაო, ადრეა! თუ ყველაფერზე მეტად ცა მიყვარს, რატომ დამჩემდა ფეხის ათრევა?!

ანწყობი იგრძნობა ახალი სიძველე და შენ დაინახავ, ძველდება ყოველი და ვიდრე აქახარ და არ მოიცვლე, ნაცვლად ყვავილისა მონყვიტე ყოილი. საეჭვო თვალი გყავს გზად გამოყოლილი, ჟამიჟამ რომ ჩითავს მოპარულ საფულეს, ყოველთვის ბლევია მისი მოყოლილი და როცა ეწევა — თავის სულს აბოლებს! ნადი, შხამიანი თვალი აირიდე, ისინი დუმლიში სათქმელს რომ ლესავენ, თვალი უხილავი გვიმზერს ჰაერიდან, როცა დაიცივლებს მამალი მესამედ.

როგორც ღრუბლებს შორის უმშვიდეს სილურჯეს, მე შენს გამოხედვას გულში დავიუნჯებ, არ ვიცი, რას მეტყვი, ჩურჩულით თუ რისხვით, დაიხ, მირჩევნია ნათქვამი გულისხმით.

თუკი მიმანიშნებ თვალის გაპარებით იქითკენ, საითაც ხილვა ღამპარია, მას ჩემი სიცოცხლე მუდამ აბარია, ახლაც დამათბუნა მზერის დაფარებით.

შენი სიახლოვე სიტყვით იბადება, დაგმარცვლავ და უხმოდ ვკითხულობ ერთ სახეს და თვალში რომ ბზინავს, ალბათ ის ბადეა, ჩემში რომ არსებობს ჩუმი და ერცახე.

შუქია, ღამეს გულში რომ უტემს, მხოლოდ ის ხედავს, რაც არ ჩანს ჩვენთვის და მის სივრცეში ჰყვავის სინათლე, ფიქრიან თვალის და გულის ღვენიის. გადაიფიქრე... ახლა თუ დაღევ, ღამესაც შესვამ ამ ჭიქის შესმით... ხომ გაქვს იმედი, რომ მოვა ჟამი, თვალში გაჩენილ მზის სხივში შესვლის?! ისე ჩაივლის, ვერც კი გავიგებთ და საუკუნეს წუთივით შეცვლის.

ღლე მახუთა

ველარ იხსენებ ძილ-ღვიძილის შავ-თეთრ ფრაგმენტებს, თვალს რომ გაახელ და ფანჯრები გაიცრიცება, შეაჩვევ მზერას და თვალბის გალიციციცება იწყება შუქით და მორიგი დილა თავიდან სინათლის ამბავს მოგიყვება, როგორც პირვანდელ ვერსიას, სადაც არაფერი არ გამოცვლილა და არც საერთო გააჩნია წყვეტილ ძილებთან და არც კი იცი, აქ ვინ იყო, ანდა თუ იყო, სიზმარ-ცხადიდან ვინც დილისკენ მიგაცილებდა

და შეგატოვა დღის ჟრიაშულს და დროს ცვალებადს და მოზარდის ხმას, რომ დაეძებს გუმბათს დისკანტი. ფანჯრის რაფაზე მოკაკუნე ჩიტის ნისკარტი სიცოცხლის ხმა და ყველაფერს აღემატება უბრალოებით, საზრდოს ძებნის უშუალოებით, რომ იმეორებს მეხუთე დღეს, შავი შაშვი, როცა სამყაროს დაბადებას ჰყვება გალობით.

და დრო, რომელიც მიდი-მოდის, მხოლოდ თაობებს იცვლის და მიდის და ეს წლებიც მიდი-მოდიან, მესხიერების ცვალებადი მიდამოთა, რასაც შენ ხედავ, იმეორებ, კიდევ აგრძელებ, შენ უკვე იყავ და შენს მერე ისევ იქნები, როგორც ეს მდელი, ეს მდინარე, მაგრამ ვერასდროს თავს ვერ შეიქცევ საკუთარი თავის მიგნებით.

როცა შვილიშვილს გააღვიძებ მესამეკლასელს და რიდით ეტყვი, რომ სკოლაში აგვიანდება,

აქო

ვინ გამოსცა ჩემი ხმა, ვისი ექო ვარ?!

იქ ღრუბელივით გაჩნდა სიტყვა, ის არასოდეს არავის უთქვამს, იგი არსებობს დასაბამიდან, როგორც ბიძგი სხვა სიტყვების ამოსათქმელად, როგორც ჩვენი უმწეობის ფრთხილი დასტური...

რა სიტბოა ამ სახლის ჭერქვეშ და სარკმელი მზით ავსებული — მუდამ ცისკენ რომ იხედება, ახლა ოთახს ათვალისებურად, სადაც მე ვზივარ და მოსალოდნელ დამარცხებას ჩუმიად ვზეიმობ.

ნუ გაიკვირებ, რომ ბალახის ხილვაც მოაცვებს, რომ ეს კედლები, ჩემს სიჩუმეს რომ აგროვებენ, განსაცვიფრებლად მომნატრებია, რომ ყველა სიღრმე, სადაც თითქოს ჩააღწია გონების თვალმა, არის სიბნელის ზედაპირი, სხვა არაფერი...

მე აქედან ვერ გავიქცევი და ჩემს სხეულში, როგორც საკანში, მოვიხდი სასჯელს.

რაც მუდამ არ ჩანს, იგი უფრო მკვიდრად არსებობს და კიდევ უფრო საგრძნობია სიახლოვე მისი სიშორის...

მისი ფიქრი — გულიდან გულში მოარული, ხმათა შემკრები, აღსავსეა უცნობი შუქით და კონტურებით, ისინი ფრენენ, არა თვალბეჭდით და არც გრძნეულ წარმოსახვაში, არამედ აქვე, ფარულ სიღრმეში.

ის, რაც თვალბეჭდს გადაივიწყებს, სისხლს ახსოვს დღესაც და მისი ჩქამი დავიწყების ყინულსაც ალღობს და დნება, დნება ყოველივე: სახლი, ვარსკვლავი და ის ინახავს სიტყვებს, წიგნებზე უფრო დიდხანს, ვიდრე მოხუცი ბიბლიოფილი.

სიჩუმის სული ცოცხლდება ჩემში და მე თანდათან, ვგრძნობ დუმლის ძალადობას და შემკრთალი ვალებს სარკმელს, რომ ოთახში შემოვუშვა სიცოცხლის ხმები...

...უსმენ თვალბეჭდით ნათქვამს და ფიქრობ: ამ კამერტონზე რომ ააწყო შენი ცხოვრება, მზეს და მინას, მდინარეს და დამალულ ქარს უნდა უსმინო და უნდა იყო მათი გაზრდილი, რომ სიტყვაში დაუნახავად იგრძნო მზე და გაიხსენო ღამეები მზის ნაფერები; როცა სულის უთქმელობა გამჭვირვალეა, სიტყვას არ ეძებს.

გაიხედე და იმ ყვავილს შეაველე თვალი, მეუთვალავედ რომ გაიშალა, როგორც პირველად, იგი ხომ სათქმელს სურნელით ამბობს და ასე გიხმობს, თვალმაც ხომ იქით გადაინაცვლა და უხილავ სიღრმეში ჩაჰყვა.

აქ შეიძლება უცაბედად თვალი მოჰკრა ან იგრძნო მისი სიახლოვის გამჭოლი წუთი, ყველა დროს რომ ფლობს ერთდროულად, მაგრამ თვითონ არსად არ არის

და მაშინ უყვარს ჩვენში ყოფნა, სულის გარდა რომ ვერავინ ამჩნევს...

დაეჭვება

ეს ეჭვი მაინც მიდის იქითკენ, არ მეგულება სადაც სიკეთე, მიხვალ და გულსაც ალბათ იქ იტკენ, კართან, რომელიც სიმწრით მიკეტე.

აგედევნება ეჭვის ღრუბელი — როგორც ბავშვობის სკიდან ფუტკარი, ვერ გრძნობ კარგია თუ დამლუპველი, ახლა რომ უთხრა, რაც ვერ უთხარი..

ნაბიჯს გადადგმულს მისკენ თუ სხვაგან, არავინ იცის დღეს რა მოჰყვება, ფიქრში არსებულ კონტურულ საგანს — შემორიგება თუ ამბოხება;

წარმავალია ქვეყნად ყოველი, მინდორი ხმება, ხან იქარგება, მე კი ყოველთვის იმ ხმას მოველი, ვინც არასოდეს არ იკარგება.

ვინაა ქარზე მოუსვენარი?! დიახ, ვინ, რადგან ქარი სულია... სულ ახალია ძველი სცენარი და შეცვლილია სუნთქვა სრულიად.

ქვეყნის ტკივილებს სულს რომ უბერავს, რომ აყურადებს მთელი სამყარო, არავინ იცის, რა დაუბარა ქარს მიუსაფარს და უსახლკაროს.

სულში პოულობ ქარის ნაკვალევს, როცა გარეთ ხარ, მაინც შინახარ, და მზის შეგრძნების მხურვალ აკვარელს მოუსვენარი სისხლი ინახავს.

აღმოვაჩინე, რომ ეს სიმღერა შენმა სიტყვებმა შემომინახა, რომ უთვალავი ფესვით დაგეძებ, სხვაგან გეძებ და თურმე შინახარ! ამ სიმარტოვით გამოხრულ გულში და მოლოდინით გამქრალ წამებთან, სიტყვა ცვილივით რატომ გამიღვავა და მეტყველება რისთვის ნამერთვა. მეც ხომ თვალბეჭდით გესაუბრები, მუნჯივით ხელსაც მოვიშველიებ, მაღლობელი ვარ ამ სიახლოვის და გზის, რომელსაც ვერ შეველიე.

ვუძღვნი ლელა ლელის!

მე ისიც მყოფნის, რაც მეძლევა დღემდე ღვთის ნებით, გაქცეულ ქარებს შევატოვე ჩემი მიზნები. წუთი რომ წუთით თვალს აახელს და ცას მაჩვენებს, შინ ფრენა-ფრენით ბრუნდება ჩემი ხიზნები... წამომეწევა მდევარი და თვალს ავარიდებ და უნებლიეთ გამოვიხმობ სულს სამართლებელს, აღარც ის მიკვირს, აქ რომ დავრჩი და რომ ვლიღინებ და რომ სიცოცხლით შეიცვალა გზა სამარემდი. წუთისოფელი — ზოგჯერ თვალის ერთი ახელა, გულს გადაგიშლის, დაფარულის იცის გამხელა, ხან მიგატოვებს, გემალეა ან მი-გივი-წყებს და ასეთ ყოფას, ყოფა აღარ ჰქვია სახელად.

გრძნობ, ვერ ივინყებ შენს ადრინდელ აკვიატებას და სკოლისაკენ მიმავალ ბავშვს მზერით აცილებ და შენს წინაპრებს, შენს შვილიშვილს, შენც, რა თქმა უნდა, ჯერ კიდევ სადღაც მიმავალი დრო მიგაცილებთ.

მორიგი დღეა

შენ რა იცოდი თუ ეს ღამეც გათენდებოდა და ცხველებული წყვეტილ ძილით, უძველეს ურვით, მალავდი, სადმე ბალახით ამოსვლის სურვილს, როცა ტკივილმა გაიბრინა მკერდში ელდებად, მაგრამ გათენდა, უშენოდაც გათენდებოდა და გაგიხარდა, შენთან ერთად რომ გაგრძელდება

ეს დღე მორიგი, ნამოდგები და გაიხედავ შენი ფანჯრიდან იქით, როგორც სხვები ისევე, ლიბრიან თვალს უშრეტელი მზით რომ ივსებენ და მერამდენად წარმოიდგენ, შენი დობილიც ზის ფანჯარასთან და იმავე ზეცას აჰყურებს ფანჯრის რაფაზე შიშველკლაკლებჩამოყრდნობილი.

და მშენებარე გარეუბნის ამნეებიდან პირველი ჩრდილი რომ ეცემა ღამის მიწაყრის, შემოგეხმება, სადღაც ჩიტი ისე იძახის, როგორც შენ გულში იმეორებ სიტყვებს პირვანდელს მემილიარდედ და პირველი სუნთქვის სიხშირით უახლოვდები, ვისაც სული შენი მიანდე.

იდუღებ ჩაის, იორთქლება ფანჯრის მინები, ახლა აქ წერაც შეიძლება, სტვენს ჩაიდან, ვალიდოლივით სიტყვას, ენის ქვეშ რომ ჩაიდნე, ერთი მონასპით მიახატავ მიწას დაორთქლილს, რადგანაც აზრი დაეკარგა გახმოვანებას და არაფერი შეიცვლება მისი ამოთქმით.

ღილის ყავა

ერთფეროვნების ყოველდღიურ მორიგეობით თვითკმაყოფილი სახეების გამოლენებით, მოჩვენებითი რიტუალის გამო ეჩვევი ფინჯან ყავასთან შეყოვნებას და სიგარეტის კვამლში ჩაძირვას და იმ წარსულს, თვალს რომ უშტერებ, გადაბრწყინებულს სიხარულის ასი კარატით,

რომელსაც ისევე გადაუვლის ანმყოს ღრუბელი, ბიჟუტერიის ბრჭყვიანობა იწყებს ჩაქრობას და გეჩვენება, შენი ფიქრი ბაძავს აკრობატს, — განა სხეულის მოქნილობით, ანდა სისხარტით, არამედ დროში მოძრაობით, ფრთებით ფრეგატის და მუდამ საზრდოს საძებნელად განვდილ ნისკარტით,

რომ მოძიოს მიმალული სიტყვის მარაგი ან საკუთარი განცდებიდან ამოიტყუოს წარმოსახული რეალობა, უხმოს ვირტუოზს, შენს მოძრაობებს უნებლიე ფიქრს რომ აყოლებს. უკვირს და ხელსაც ასავსავებს, რადგან სიტყვები გექცა იმ ქვებად, შენს გარშემო რომ აყორე

და ზიხარ შენში, მიტოვებულ ღანდის ავტორი სიცარიელე ცხოვრობს შენში, როგორც ყალიბი და ფიქრში ნასვლა, ერთადერთი არის ალიბი, რომ აქ არ ცხოვრობ და ხანდახან ტოვებ საკუთარ თავსაც და ფურცელს მიუყვები მელნის სიტყვებით, წარსულ დროში რომ გამოჰყავდა კალამს სამკუთხას

და მეორეები, მეორეები და დღევანდლამდე აღწევ ცალკეულ ბგერებად და ასო-ნიშნებად და გრძნობ, თანდათან თვალები რომ ამოგიშრება — აგეხილება ეს სიტყვები ნატვრიანები, ყოველი ფსონი ბოლო არი და ეს რულეტიც თავისთვის ბრუნავს უთვალავჯერ ნატვრიანები.

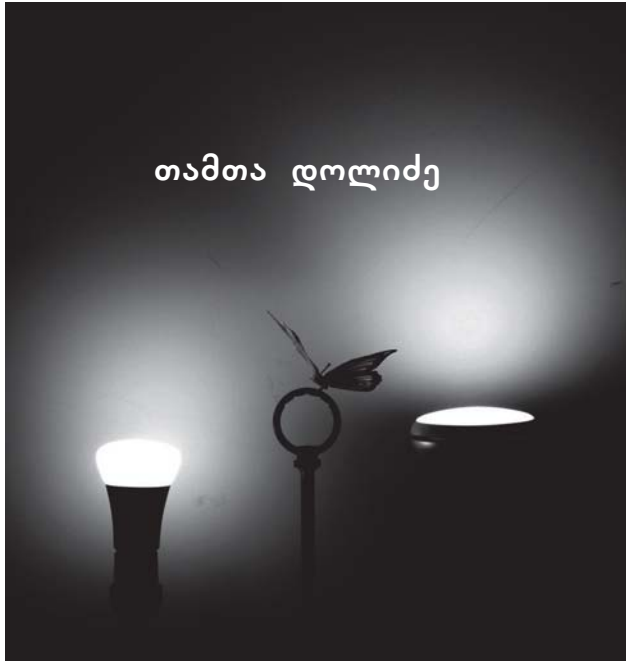
ქსპრომტი

რა უცაბედად ჩამოფრინდი ამ ხეივანთან და საკენივით გაბნეული მზერა ამწაპნე, შენ გოგო იყავ, გოგო ხარ და გოგოდ დარჩები და ველის შროშანს ემგვანები გულზე დასაბნევს.

შენ, ალბათ, მინდვრად გაიზარდე და არც კი იცი, რომ მოგიგონეს ეს კორპუსი, როგორც ალიბი, თითქოს აქ ცხოვრობ, თითქოს მინდვრებს არ გაეპარე, მაგრამ შენ ჰგავხარ ველის შროშანს ტყუპისცალივით.

სულს შეგიბერავ, მოლოდინის გულში ჩაგიკრავ, მოგეფერები, მწყურვალ ფესვებს გაგიფხვიერებ, ღიღინ-ღიღინით მივსერიწობ ძველი ბალისკენ, სადაც დომინო გაუმართავთ ჩემზე ხნიერებს

და ისე მიწა გავამხილო ეს საიდუმლო, რომ საკენივით გაბნეული მზერა ამწაპნე, ველარ მოგწყვიტე თვალი, როცა თვითონ მოგწყვიტე, რადგან ელოდი მოწყვეტას და ადგილს დასაბნევს.

თამთა დოლიძე

პარაკირი

დადგა დღე მუხლის მოყრის — გაცვეთილი ყავარჯენია, გამართულად ცხოვრებას ნაჩვევი, ველარ მოსთხოვ ქედის მოდრეკას. დგახარ და დაგიბლაგვდა მიზეზები, რისთვისაც წლობით იღვებოდ. დამტყნარ კანზე ნაჭრილობებს ვერ შეამჩნევენ, დამტყნარს ველარ შეგიყვარებენ, თუნდაც მოკვდე, თუნდაც თავი გამოიჭამო და დარჩე.

ძაფის დაგრეხას ჰგავს ეს თამაში — ჯერ საჩეჩელზე ჩამოცმული ჩემი უფორმო, უფუნქციო არსებობა შეკუმშე და წამოაგე ფრთხილად სახელზე და დაელოდე, როდის ისწავლის მუხლის მოდრეკას და მოთმენას — ერთგულებისთვის, მერე გადახსნილ ძარღვებში ჩააბრუნე (ძაფის ნემსზე წამოგება თავდაც იცი), მთავარია, გეყოს სინათლე... გეყოს სინათლე!

გრავიტაცია

ჩვენ, ვისაც გვერგო ქარის შიში, არასდროს გვიძინავს! ჯერ აკენის, მერე გალიების — თითქოს სახლების ცახცახი გვიცემს მაჯისცემად და გამალებით უარყოფთ შიშის არსებობას, რადგან ხელები, ხელისგულები ისევ გვიცემს, ძვლების ძელებიც ადგილზეა (ხშირად ვისინჯავთ), ისევ მთელია, ისევ გვიჭერს, სანამ მიწიდან მინამდე მანძილს გადავზომავთ და ჩავეშვებით სიზმარში, ჩვენი სანოლების, ცულისტარების სივინროვეში.

და ჩვენ, ვისაც გვერგო მინისძვრის, ორად გახლენის, პირის გახსნის, გათქმის შიში და რკინის მაღალი შემცველობა ხორციში — გვიჭერდა, როცა ლერწამი — დედამინა, ქარი — უფალი... და ჩვენ ვეძებდით საყრდენ კედლებს — ადამიანებს და ნანგრევებში გვპოულობდნენ, რადგან გვიანი იყო ეს ველარმარტობა და ჩვენც მოვეშვით კუბოს დაკანრულ სახურავებს და კვლავ მორევში, მშობიარეთა ვერაფრითდაღვრილ სივინროვეში ჩავეშვით

და ჩვენ, ვისაც გვერგო მეტი წყალი და ნაკლები თიხა, გაგვიწყალდა ძვლების წვნიანი და ჩვენი შიში — მისი შუბლი, კვლავ ნამიანი... როგორმე უნდა ამოვპროთ ცრემლი თვალდან, რომ მთას სიმალლე ისევ ეყოს. მიწის გაცრიდან ფქვილის გაცრამდე დიდი გზაა, ჯერ უნდა გაშრეს, ანუ აინთოს მზე და ნავის ქიმზე ავიდეს.

ჩვენ, ვისაც გვერგო სუნთქვის შიში, ცალ ფეხზე ვდგავართ

და ყელიდან ლავა ამოგვდის. თუ თვალს გავახელთ, ვარსკვლავებს ვგავართ, ცის სიყვარულით მუცელში რომ დააავადეს და დაბადება დაურუების ფასად დაუჯდათ. ამ მოულოდნელ სიჩუმეში ნაკარნახევი სიყვარულიც ჩაქრა, დამუნჯდა. ჩვენ დავმშვიდდით და ისევ ვინამეთ, რომ კვლავ მირაჟი იყო ეს ველარმარტობა და დავაბრუნეთ შიმშილი თევზში,

თევზი — წყალში, წყალი — მიწაში.

მოვიდა და ნაჯახივით დამკრა სიმართლე, ყური არ უგდო ჩემს სიჯიუტეს, შემომათალა, შემომაფხიკა ჭიანჭამი გარსი — სამშობლო. რაც გადარჩა, ფიჩხადაც არ გამოდგა, კუთხეში მიაგლო (სიზმრის). დრო გავიდა და აბლაბუდის გამჭვირვალე კანით დაფარულს, დაუნერული კანონების მორჩილებით სავსეს, მომადგა და ისევ შემომაკრა ის ჭიანჭამი გარსი ჩემი. ვერ ავიტანე, ფრჩხილებით ვკანრე, შემოვიგლიჯე. რას დაარქმევდი ამ აფეთქებას, ზალპის გარეშე, ფოიერვერკის, ყოველგვარი შესავლის გარეშე? მხოლოდ ფერფლი... ერთი წამით რომ გაიხედე და ფერფლია დავრჩი.

ძილი ნაზისა

მითხარი, რატომ არ იწყება დილა სინათლით და მხრების ჩრდილში რატომ ბორგავს სიცარიელე, ან ამ სიბნელის სიმალლიდან ნათქვამ სიმართლის რატომ არ მჯერა, სხეულს რატომ ვითვალისწინებ?

თითქოს დავკარგე (არც კი ვიცი) და მხოლოდ ჩარჩო, მხოლოდ კონტური, მხოლოდ გუბე — წვიმის შედეგი... მიზეზი არ ჩანს, მარტო ცრემლი, რომელშიც ვახრჩობ სიზმრებს, შეცდომებს, გადავლილი მტორმის შედეგებს.

მიმღერე ჩვენი იავნანა, ყელთან მიმღერე! ამ ქალაქიდან ამომშალე, სადაც ქუჩები გამოსაფენი სიყვარულით — გულსაბნევეებით, ჩაკიდებული ხელებით და წყვილი ტუჩებით...

ამ ქალაქიდან, სადაც ტალღებს არ მიაპობენ, სადაც სახლები — ჩაიდნები, ჩვენი ფიქრებით უტყცხლო მიწას, უღრუბლო ცას, დულან, ათბობენ, და თუ სიჩუმე გადარჩება და თუ ვიქნებით,

მიმღერე ყველა უეცარი გარდაცვალება და რადგან იყო უეცარი, უფრო მკაფიოდ მიმღერე, რადგან ჭიშკარივით ღია თვალებმა ჯერ არ იციან, რა დამარხონ, რა აპატიონ.

უსიტყვოდ

დამუნჯდა ლექსი, სიტყვებმა პირი შეკრეს, დასივდნენ, ვერ გაარღვია მათი ტყავი ენის სკალპელმა. პირბადეებით ამოიქოლეს მღვიმეები, გაზაფხული რომ არ შეესუნთქათ, არ გაეთქვათ, კანის მერქანში რა დაადულეს.

დაყრუვდა ლექსი, თავისთავსაც გაუჩუმდა, სითეთრემდე დაწმინდა სული. შავი მელნის ნატერფალეზზე დაინერა სიცარიელე. თუ ყურს მიადებ, ნიჟარაა, მაგრამ არასდროს ჩაუნერია ოკეანის ხმა, არც თავისთავი უზიდია — გაორებული, ხანდახან სუნთქვას ლიფსიტებად ამოახველებს, სულ ესაა მისი ხმაური.

დროა, წყლის ქავლი მიუშვირო, ჩააქრო, მერე დაუხუჭო თვალი — ტკივილი. ქარი სახეში ურტყამდეს და ვერაფერს გრძნობდეს, სანგრები ექცეს საფლავებად, ომი — მშვიდობად. თვალის ბადურამ ველარ ზიდოს ნანატრი თევზი — თან პური, თან სანახაობა.

გარდაიცვალა, ასეც ხდება, სისხლი სისხლისგან როცა იცლება, ვულკანი ლავას უკან იბრუნებს, და ტოვებს ღრმა კვალს — ნაყვავილარს...

ჭრილობა მაინც ყოფილიყო, შევიხორცილებდი.

